

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

986

Vragen van het lid **Voordewind** (ChristenUnie) aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Minister van Veiligheid en Justitie inzake *het bericht dat scholieren in Amsterdam zijn mishandeld, afgeperst en met de dood bedreigd* (ingezonden 24 november 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap), mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 12 januari 2015).

Vraag 1

Kent u de berichten «Vier leerlingen IJburg College persten jaar lang leeftijdsgenoten af»¹, «IJburg College wist wél van afpersing scholieren»² en «Leerlingen in heel Amsterdam slachtoffer van afpersing»³?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op deze ernstige afpersingspraktijken, mishandelingen en doodsb bedreigingen door vier leerlingen, die tot een onveilige situatie voor medeleerlingen hebben geleid? Zijn meer situaties op scholen bekend waarbij medeleerlingen gestructureerd en systematisch worden afgeperst en bedreigd, aangezien dergelijke praktijken volgens verscheidene rectoren van Amsterdamse scholen op alle scholen voorkomen? Zo ja, wat is uw reactie?

Antwoord 2

Leerlingen mogen niet het slachtoffer worden van dit soort (zeer) misplaatste en strafbare gedragingen door medeleerlingen. Dit is onacceptabel en moet te allen tijde worden aangepakt en voorkomen. Scholen dragen daarbij een

¹ Het Parool, 8 november 2014, Vier leerlingen IJburg College persten jaar lang leeftijdsgenoten af, <http://www.parool.nl/parool/nl/4030/AMSTERDAM-OOST/article/detail/3785093/2014/11/08/Vier-leerlingen-IJburg-College-persten-jaar-lang-leeftijdsgenoten-af.dhtml>

² Het Parool, 10 november 2014, IJburg College wist wél van afpersing scholieren, <http://www.parool.nl/parool/nl/7/MISDAAD/article/detail/3787095/2014/11/10/IJburg-College-wist-wel-van-afpersing-scholieren.dhtml>

³ Het Parool, 15 november 2014, Leerlingen in heel Amsterdam slachtoffer van afpersing, <http://www.parool.nl/parool/nl/4/AMSTERDAM/article/detail/3790604/2014/11/15/Leerlingen-in-heel-Amsterdam-slachtoffer-van-afpersing.dhtml>

belangrijke verantwoordelijkheid. Juist scholen moeten een veilige omgeving bieden. Als leerlingen zich veilig voelen, kunnen ze toekomen aan leren en aan de ontwikkeling van hun talenten. De Inspectie van het Onderwijs spreekt scholen aan als deze daaraan onvoldoende invulling geven. Wij stimuleren scholen ook om altijd aangifte te doen van dit soort strafbare feiten. Naar aanleiding van een eerder signaal ging de inspectie eind vorig jaar na in hoeverre problemen rond afpersing en bedreiging op Amsterdamse scholen voor voortgezet onderwijs spelen. Gerekend over de periode van een jaar tot heden ontving de inspectie met betrekking tot drie scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam signalen over één of enkele incidenten rond bedreiging of afpersing. Met betrekking tot deze gevallen en uit genoemde inventarisatie komt het beeld naar voren dat scholen aandacht voor deze problemen hebben en zo nodig optreden, onder meer in de vorm van schorsing of verwijdering van leerlingen. Ook hebben de scholen aangifte gedaan van deze strafbare feiten. De inspectie blijft alert op de situatie en spreekt scholen zo nodig nadrukkelijk aan op adequate borging van de veiligheid van leerlingen.

Vraag 3

Op welke manier wordt op dit moment de veiligheid van de leerlingen gegarandeerd, in het bijzonder van de slachtoffers?

Antwoord 3

De inspectie heeft vastgesteld dat de school duidelijke regels en procedures hanteert en bij incidenten optreedt op basis daarvan. Dat optreden omvat eveneens schorsing en verwijdering van leerlingen.

Vraag 4

Wanneer heeft de Onderwijsinspectie zich door de school laten informeren? Heeft de school verkeerd gehandeld door de ernstige incidenten niet te melden aan de Inspectie? Ziet u alsnog aanleiding om de Inspectie te vragen een onderzoek in te stellen?

Antwoord 4

De inspectie heeft zich op 10 en 21 november 2014 door de school laten informeren. De inspectie houdt zich actief met de situatie bezig en heeft afspraken gemaakt over de acties die de school op korte termijn door externe deskundigen zal laten uitvoeren naar de vraag of het veiligheidsbeleid van de school toereikend is. Op basis daarvan zal de inspectie beslissen welke verdere acties gewenst zijn. De school heeft over de incidenten contact gezocht met de inspectie.

Vraag 5

Waarom werd in september bij de aanstelling van een schoolagent nog gesproken van een «pilot zonder directe aanleiding»?⁴ Is de aanstelling van de schoolagent effectief geweest?

Antwoord 5

Met de betreffende mededeling is bedoeld dat de aanleiding voor de pilot met een schoolagent niet was gelegen in (signalen over) bedreiging, afpersing en mishandeling van leerlingen. Het initiatief tot de pilot is ontstaan in het reeds bestaande samenwerkingsverband tussen de school en de politie, dat tot doel heeft om het thema veiligheid bespreekbaar te maken en te houden. Het is onderdeel van een positieve benadering van de politie richting jongeren met als doel preventie. De politie heeft overigens met meerdere Amsterdamse scholen een dergelijke samenwerking. Op dit moment is nog niet aan te geven of de aanstelling van een schoolagent effectief is. Dit kan pas na een langere periode worden beoordeeld.

⁴ Het Parool, 16 september 2014, Ook het IJburg College krijgt een schoolagent, <http://www.parool.nl/parool/nl/4030/AMSTERDAM-OOST/article/detail/3748929/2014/09/16/Ook-het-IJburg-College-krijgt-een-schoolagent.dhtml>

Vraag 6

Op welke manier zijn scholen in staat om dergelijke georganiseerde afpersingspraktijken binnen de school tegen te gaan, aangezien deze zowel binnen als buiten de school plaatsvinden? Op welke manier kunnen scholen hierbij samenwerken met de politie?

Antwoord 6

Als zich op een school een incident voordoet van strafrechtelijke aard dan treedt de politie (zoals bij andere incidenten) handhavend, opsporend en/of hulpverlenend op. Daarnaast is de politie alert op voorlopendelicten zoals pesten en bedreigen en op signalen van radicalisering en groepsvorming. Als dit soort zaken spelen op een school dan kan de politie de school adviseren en ondersteunen, bijvoorbeeld door controleacties uit te voeren op of rond scholen, door fysieke aanwezigheid, voorlichting aan docenten of in incidentele gevallen gesprekken met jongeren. Om de contacten tussen de betrokken instanties soepel en gestructureerd te laten verlopen staan in diverse gemeenten, waaronder Amsterdam, scholen, gemeentebestuur, politie en Openbaar Ministerie voortdurend met elkaar in verbinding via zogenaamde convenanten schoolveiligheid.

Vraag 7

Bent u bereid om in overleg met het onderwijsveld (waaronder de VO-raad) en de politie te onderzoeken of dergelijk gedrag, waaronder ernstige en gestructureerde afpersing, mishandeling en bedreiging ook op andere scholen plaatsvindt? Bent u bereid om in overleg met het onderwijsveld en de politie advies te geven aan scholen die met ernstige en gestructureerde afpersing, mishandeling en bedreiging te maken hebben en scholen te helpen om deze praktijken eerder te signaleren?

De incidenten die hebben plaatsgevonden zijn verwerpelijk en wij delen uw mening dat hier hard tegen opgetreden moet worden. De inspectie was en is alert op deze situatie (zie ook het antwoord op vraag⁵). Als de situatie daarom vraagt wordt direct nader onderzoek ingesteld waarbij de expertise van andere partijen waaronder gemeente en politie een rol speelt. Ouders, leerlingen, docenten, directies, besturen, maar ook vertrouwenspersonen kunnen de vertrouwensinspecteur van de Onderwijsinspectie raadplegen wanneer zich in of rond de school (ernstige) problemen voordoen op het gebied van psychisch en fysiek geweld.

Scholen dragen de belangrijkste verantwoordelijkheid voor een adequate borging van de veiligheid van leerlingen. Indien nodig spreekt de inspectie scholen hierop aan. Deze eigen verantwoordelijkheid van scholen ondersteunt het Ministerie van OCW door het Centrum School en Veiligheid (www.schoolenveiligheid.nl) te financieren. Het centrum biedt scholen ondersteuning, verschaft informatie en geeft adviezen gericht op een veilig schoolklimaat. Scholen kunnen bij het centrum ook advies en informatie krijgen over de manier waarop zij kunnen omgaan met afpersing, mishandeling en bedreiging. Ook over het doen van aangifte is informatie aanwezig bij het CSV.

⁵ Het Parool, 10 november 2014, IJburg College wist wél van afpersing scholieren, <http://www.parool.nl/parool/nl/7/MISDAAD/article/detail/3787095/2014/11/10/IJburg-College-wist-wel-van-afpersing-scholieren.dhtml>